

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Силвена Денчева Йорданова,

научна специалност „Организация и управление извън сферата на
материалното производство“

на

дисертационен труд на тема: **„Управление на предприемачеството в
сектора на малкия и среден бизнес: стратегически аспект”**

автор: Валдемар Петр Влох

научен ръководител: доц. д-р Теменужка Каролова Хроми-Жигалова

за присъждане на образователна и научна степен **„доктор”**
по научно направление 3.7 **„Администрация и управление”**,
научна специалност: **„Организация и управление извън сферата на
материалното производство”**,

Настоящото Становище е изготвено на основание решение на научно жури, определено със Заповед на Ректора на Варненски свободен университет „Черноризец Храбър“ № 274/ 02.05.2023 г. за защита на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Валдемар Петр Влох. Докторантът е депозирал всички изискуеми документи от ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на ВСУ относно процедурата за придобиване на ОНС „доктор“. Кандидатът е изпълнил планираните дейности за обучение в докторантура на самостоятелна подготовка, успешно е положил изпитите по индивидуалния учебен план, представил е дисертационен труд, автореферат, справка с приноси и публикации по темата на изследването. Докторантът е доказал, че притежава изискваните по чл. 36 (3) от ЗРАСРБ задълбочени теоретични знания по научната специалност и способности за провеждане на самостоятелни научни изследвания.

1. Оценка на съдържанието на дисертационния труд:

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд е в обем от 202 страници, в това число 7 графики, 9 рисунки и 12 таблици. Проблемът, който е обект на анализ в дисертационния труд, а именно социално-икономическите връзки, подходи и възможности отразени в стратегическото управление на предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес е значим и актуален. В първата точка на първа глава е разгледана актуалността и значимостта на разглежданата проблематика. Прави впечатление отлично дефинираните цели, задачи, предмет и обект на изследването от страна на докторанта. Много добре познава и владее с лекота с понятийния инструментариум, както става ясно по-нататък в изложението, където са представени на теоретичните основи и непосредствено категорийния апарат на предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес. Добре е дефинирана авторската позиция по отношение на предприемачеството, както са и представени подробно трите вълни на развитие на предприемачеството.

Силна страна на доктората е аналитичността и критичността при представянето на предприемаческите функции, както и обособяването на чертите от страна автора. Много добре са изведени от страна на докторанта и характеристиките на предприемачеството от гл.т. на малките и средни предприятия.

Разгледани са механизмите за държавно регулиране, както и е осъществено подробно вторично проучване на малките и средни предприятия от гл.т. на регулаторната рамка във втора глава. Изследвани са спецификите на развитие на предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес в Република Полша, както и са изведени характеристиките им, което е много съществен принос на докторанта в самото изследване.

В трета глава е предложена научна обосновка за разработване на оптимална стратегия за развитие предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес чрез последователно решаване на конкретни задачи, поставени

от страна на автора. Приносен момент е приложението на научни методи при обосновка на самата стратегия.

2. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

В дисертационният труд могат да се обособят следните научно-приложни приноси:

- Разработената от автора дефиниция за предприемачеството, както и изведените характеристики, с което се дообогатява науката в областта на предприемаческото управление;
- Разработеният и представен за защита дискриптивен модел за управление на предприемачеството в сектора на МСП включващ система от фактори влияещи на успеха и провокиращи заплахи; структуриране на управленско въздействие за развитие на малкия и среден бизнес на основата на неговият вътрешен потенциал за самоусъвършенстване, разработване и използване на нови функции (възможности за развитие в информационната икономика; възможности за реализация на частната собственост през разнообразни форми на предприемачеството като икономическа креативност, иновативен, конкурентен субект на икономиката; ревитализация на механизма за формиране на системообразуващи елементи и реализация на частната собственост.
- Представена е концепция за конкурентоспособност на предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес в условията на динамичен растеж на основата на съвременните технологии и иновации, което я прави полезна и приложима за МСП в Полша.

3. Оценка на публикациите по дисертацията.

Представени са 12 публикации, от които 1 е самият дисертационен труд, а останалите 11 са доклади и статии на английски, полски и руски език. От самите публикации става ясно, че кандидатът Валдемар има научни интереси в различни области на икономиката от сферата на международните икономически отношения до предприемачеството на ниво фирми.

4. Оценка на автореферата

Автореферата е в обем на 51 страници. Структурата на автореферата напълно покрива съдържанието и обхвата на дисертационния труд. Добре е разработена, като накратко обобщава методиката на научното изследване и самите резултати, постигнати. Липсват авторските приноси като част от автореферата.

5. Становище относно наличието на плагиатство

Няма основания и съмнения за наличие на неетични авторски практики. Цитиранията са съобразно изискванията.

6. Критични бележки, препоръки и въпроси

Дисертационният труд както и автореферата са написани на високо ниво. Докторантът познава добре методологията, успешно анализира и обобщава постигнатите резултати.

Слабост на автореферата е липсата на номерация на таблици, фигури, както и руски текстове на някои от тях.

Препоръките са за смело формулиране и заявяване на авторските научни приноси от страна на самия докторант. Считаю, че трудът може да се прецизира още по отношение на: подобряване на техническото оформление, съкращаване на някои текстове с повествователен характер; отстраняване на

някои стилови и езикови неточности и печатни грешки; постигане на по-добър баланс между структурните части на изложението;

Отравям следният въпрос към докторанта:

1. Предприемачеството и неговото развитие изцяло ли зависи от стратегическата и законова регулаторна рамка на ЕС?

7. Заключение

Представения дисертационен труд на тема *„Управление на предприемачеството в сектора на малкия и среден бизнес: стратегически аспект“* е в пълно съответствие с изискванията за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение и Правилника за придобиване на научни степени във Варненския свободен университет „Черноризец Храбър“. Дисертационното изследване е добре оформен и задълбочен научен труд, съдържа актуални, значими и оригинални за теорията и практиката научно-приложни и приложни резултати и приноси по важна за националното ни пространство тема. Това е основание да декларирам своята положителна оценка за труда.

С убеденост предлагам на уважаемите членове на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на Валдемар Петр Влох по научната специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство“, професионално направление 3.7. „Администрация и управление“.

17.05.2023 г.

Изготвил становището,

доц. д-р Силвена Денчева